

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1993-1994

1 JUILLET 1994

PROPOSITION DE RESOLUTION

concernant la "Charte du sourd"

déposéé par Martine PAYFA (F)

DEVELOPPEMENTS

Si des efforts ont été réalisés ces dernières années pour l'intégration des personnes handicapées, notamment en faveur de celles dont la mobilité est réduite ainsi que les personnes handicapées de la vue, même si ces efforts restent insuffisants, des dispositifs spécifiques doivent être adaptés à l'égard des personnes sourdes et mal entendantes.

Celles-ci restent souvent confrontées à des difficultés liées à leur handicap: difficultés de communication entre elles et avec les autres citoyens, d'information, d'enseignement, de culture, d'intégration sociale et professionnelle.

La société a le devoir de promouvoir pour elles comme pour tout un chacun l'intégration, l'égalité des chances, l'autonomie et la participation à la vie sociale, culturelle et économique.

La Fédération francophone des Sourds de Belgique, en concertation avec la majorité des principales organisations représentatives des personnes sourdes en Communauté française, propose une "CHARTE DU SOURD" en 10 points, reprenant les droits fondamentaux de la personne sourde dans les domaines où celle-ci se heurte principalement aux difficultés liées à son handicap.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1993-1994

1 JULI 1994

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

betreffende het "Charter van de dove"

ingediend door Martine PAYFA (F)

TOELICHTING

De laatste jaren zijn er weliswaar pogingen gedaan om de gehandicapten te integreren, onder meer ten behoeve van mensen met beperkte bewegingsmogelijkheden en de visueel gehandicapten, ook al blijven die inspanningen onvoldoende, doch voor de doven en slechthorenden moeten er specifieke maatregelen worden genomen.

De laatstgenoemden moeten vaak het hoofd bieden aan problemen die verband houden met hun handicap: problemen om met elkaar en met de andere burgers contacten te leggen, informatie-, onderwijs-, culturele problemen, problemen inzake sociale integratie en opnemings in het arbeidsproces.

De maatschappij heeft tot taak voor iedereen en ook voor hen impulsen te geven aan de integratie, de gelijkheid van kansen, de autonomie en de deelneming aan het sociale, culturele en economische leven.

De Fédération francophone des Sourds de Belgique stelt in overleg met de meerderheid van de voornaamste representatieve verenigingen van doven in de Franse Gemeenschap een "CHARTER VAN DE DOVE" in tien punten voor waarin de fundamentele rechten van de dove op gebieden waar deze hoofdzakelijk het hoofd moet bieden aan moeilijkheden die met zijn handicap te maken hebben.

Le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale se doit de défendre et de promouvoir ce qui peut favoriser l'intégration de toute personne handicapée et se doit donc d'apporter son soutien à la CHARTE DU SOURD et de veiller, dans la mesure de ses compétences et de ses moyens, à son application.

PROPOSITIONS DE RESOLUTION

Le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale

- Adhère à la "Charte du Sourd" réalisée par la Fédération francophone des Sourds de Belgique et fait siennes les dix affirmations qui la constituent.
- Ouvrera dans la mesure de ses compétences et de ses moyens pour que cette charte soit appliquée. A cet effet, il décide d'examiner, notamment en concertation avec les membres de la Fédération francophone des Sourds de Belgique, les possibilités des réalisations effectives des objectifs contenus dans la Charte qui relèvent des compétences du Conseil.

le 10 mai 1994

Martine PAYFA (F)

De Brusselse Hoofdstedelijke Raad moet zich inzetten voor de verdediging en de bevordering van datgene wat de integratie van elke gehandicapte ten goede kan komen en moet bijgevolg steun verlenen aan het CHARTER VAN DE DOVE en, voor zover zijn bevoegdheden en zijn middelen dit toelaten, zorgen voor de toepassing ervan.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Brusselse Hoofdstedelijke Raad

- Stemt in met het "Charter van de Dove" dat is opgesteld door de Fédération francophone des Sourds de Belgique en onderschrijft de daarin vervatte tien verklaringen.
- Zal er, voor zover zijn bevoegdheden en zijn middelen het toelaten, voor ijveren dat dit charter wordt toegepast. Daartoe beslist de Raad, onder meer in overleg met de Fédération francophone des Sourds de Belgique, te onderzoeken in hoeverre de doelstellingen vervat in het Charter binnen de bevoegdheden van de Raad daadwerkelijk kunnen worden verwezenlijkt.

10 mei 1994

CHARTRE DU SOURD

1. Le sourd a droit à sa langue naturelle, la langue des signes; il l'utilise librement et souverainement

La langue des signes permet au sourd de s'instruire, de se former, de s'informer, d'acquérir et de développer sa culture.

Ainsi la langue des signes doit-elle devenir d'un usage naturel, libre et courant.

Elle doit être protégée par la loi.

2. Le sourd a le droit d'utiliser la langue des signes dans toutes ses relations avec la société.

Aussi le sourd a-t-il le droit de recourir à un interprète lorsque la situation l'exige, aux frais de la société.

En outre, l'apprentissage, la diffusion et l'emploi de la langue des signes sera encouragé dans tout la société.

3. Le sourd a le droit de consulter les services de santé de son choix.

Le sourd a le droit d'établir avec le spécialiste de la santé de son choix une communication claire, complète et confidentielle, ordinairement grâce à un interprète qualifié, aux frais de la société.

4. Le sourd a les mêmes droits juridiques que tous les citoyens.

La société veillera à permettre effectivement au sourd d'exercer pleinement tous ses droits juridiques, ordinairement grâce à un interprète qualifié et assermenté, aux frais de la société.

5. Le sourd a le droit de s'informer comme tout citoyen.

La société assurera au sourd un accès large et rapide à l'information. Prioritairement, elle veillera à ce que l'information télévisée soit traduite gestuellement ou sous-titrée.

6. Le sourd a les mêmes droits à l'enseignement et à la formation que tous les citoyens

Le sourd a le droit d'accéder au niveau d'enseignement pour lequel il est qualifié.

La société prendra en charge les frais des adaptations nécessaires à cette fin. Elle veillera en particulier à ce que le déficit sensoriel ne conduise pas le sourd, dès l'âge de sa formation, à un retard linguistique ou culturel irratrapable.

7. Le sourd a le droit de choisir sa formation et sa profession.

Selon ses capacités, le sourd, comme tout citoyen, a le droit de choisir sa formation et sa profession. Les examens ou entretiens d'embauche doivent être adaptés au candidat sourd par l'employeur potentiel, aux frais de la société.

8. Le sourd a le droit de participer aux projets et aux décisions qui le concernent.

Toute action ou manifestation concernant les sourds ou la langue des signes sera interprétée en langue des signes (ou traduite gestuellement, ou sous-titrée. S'il s'agit d'une retransmission télévisée), aux frais de la société.

Une société démocratique doit inclure des représentants des sourds dans toutes les activités qui les concernent en tant que tels.

CHARTER VAN DE DOVE

1. De dove heeft recht op zijn natuurlijke taal, namelijk de gebarentaal; hij maakt hier vrij en soeverein gebruik van.

Door middel van de gebarentaal kan de dove leren, zich ontwikkelen, informatie inwinnen, kennis verwerven en zijn kennis ontwikkelen.

Van de gebarentaal moet op vanzelfsprekende wijze, vrij en vlot gebruik kunnen worden gemaakt.

De taal moet bij wet worden beschermd.

2. De dove heeft het recht van de gebarentaal gebruik te maken in al zijn betrekkingen met de gemeenschap.

De dove heeft eveneens het recht op kosten van de gemeenschap een beroep te doen op een tolk wanneer dit noodzakelijk is.

Bovendien behoort het onderricht in, de verspreiding van en het gebruik van de gebarentaal te worden aangemoedigd in heel de gemeenschap.

3. De dove heeft het recht de geneeskundige diensten te raadplegen die hij kiest.

De dove heeft het recht om op kosten van de gemeenschap met de specialist die hij kiest een duidelijk, volledig en confidencieel gesprek te voeren gewoonlijk door middel van een bevoegde tolk.

4. De dove heeft dezelfde juridische rechten als alle burgers.

De gemeenschap dient ervoor te zorgen dat de dove werkelijk tenvolle al zijn juridische rechten op kosten van de gemeenschap kan uitoefenen gewoonlijk door middel van een bevoegde en beëdigde tolk.

5. De dove heeft het recht op informatieverstrekking zoals iedere burger.

De gemeenschap zal ervoor zorgen dat de dove in ruime mate en snel toegang krijgt tot de informatie. Zij zal er bij voorkeur voor zorgen dat de berichtgeving op televisie door middel van gebarentaal geschiedt of wordt ondertiteld.

6. De dove heeft dezelfde rechten op onderwijs en op een opleiding als alle burgers.

De dove heeft het recht onderwijs te genieten op het niveau waarvoor hij bekwaam is.

De gemeenschap zal de kosten voor de nodige aanpassingen voor haar rekening nemen. Zij zal er met name voor zorgen dat de zintuiglijke handicap niet meteen vanaf de leeftijd waarop de schoolopleiding begint tot een niet goed te maken achterstand leidt op het gebied van de taalkennis en de ontwikkeling.

7. De dove heeft het recht zijn opleiding en zijn beroep te kiezen.

De dove heeft, naar gelang van zijn bekwaamheid, net zoals iedere burger het recht zijn opleiding en zijn beroep te kiezen. De potentiële werkgever moet de examens of sollicitatiegesprekken op kosten van de gemeenschap afstemmen op de dove sollicitant.

8. De dove heeft het recht op inspraak in de projecten en de beslissingen die op hem betrekking hebben.

Bij elke actie of elk gebeuren die betrekking hebben op de doven wordt voor een vertaling in gebarentaal (in gebarentaal of ondertiteld als het om een televisie-uitzending gaat) gezorgd op kosten van de gemeenschap.

In een democratische maatschappij moeten vertegenwoordigers van de doven betrokken worden bij alle activiteiten die op hen als zodanig betrekking hebben.

En aucun cas, la société n'exclura ces représentants sous prétexte d'une difficulté de communication.

9. Le sourd a les mêmes droits à la sécurité que tous les citoyens.

La société mettra en oeuvre les moyens techniques permettant au sourd d'être averti en public en même temps que les entendants: informations urgentes ou d'alerte dans les gares ou les aéroports, bornes de secours adaptées à la surdité, signalisation également visuelle là où elle n'est que sonore, etc.

10. Le sourd a les mêmes droits culturels que tous les citoyens.

Le sourd a le droit d'acquérir, de développer et de transmettre sa langue des signes et sa culture, dans sa communauté sourde.

D'autre par, la société mettra la culture commune à sa portée.

Cette charte a  t  réalisée en étroite collaboration avec le Foyer des sourds et Malentendants de Liège et les asbl, CMAP, Vive Voix, Ceplus, Paroles & Gestes, L'Ep e, et les Ateliers du Monceau.

De maatschappij mag deze vertegenwoordigers in geen geval uitsluiten onder voorwendsel van een communicatieprobleem.

9. De dove heeft dezelfde rechten op veiligheid als alle burgers.

De gemeenschap behoort de technische middelen aan te wenden die het de dove mogelijk maken in het openbaar tegelijk met de horenden te worden gewaarschuwd : dringende informatie of noodberichten in de stations of de luchthavens, hulppaaltjes die aangepast zijn voor doven, visuele signalering waar alleen geluidsignalen bestaan, enz.

10. De dove heeft dezelfde culturele rechten als alle burgers.

De dove heeft het recht zijn gebarentaal en zijn kennis te verwerven, te ontwikkelen en door te geven in zijn dovengemeenschap.

Anderzijds behoort de gemeenschap de gemeenschappelijke cultuur voor hem toegankelijk te maken.

Dit charter is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de Foyer des Sourds et Malentendants de Liège en de v.z.w.'s CMAP, Vive Voix, Ceplus, Paroles et Gestes, L'Ep e en de Ateliers du Monceau.